

Podnikatelia v cestovnom ruchu a pandémie

15. 4. 2021

MEDIAN SK

www.slovakia.travel

„Aktivita je zrealizovaná s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky.“

metodológia prieskumu

Veľkosť vzorky Celkom N = 171 respondentov

Termín zberu 30.3.2021 – 8.4.2021

Metóda zberu dát CATI (telefonické dopytovanie)

Výber respondentov kvótny výber

Vzorka pozostáva z podnikateľov v cestovnom ruchu v Košickom kraji. Vzorka bola zostavená na základe dát o ekonomických subjektoch v Košickom kraji vo vybraných odvetviach NACE:

Popis vzorky

- Veľkoobchod a maloobchod
- Ubytovacie a stravovacie služby
- Administratívne a podporné služby
- Umenie, zábava a rekreácia

Realizátor a zadávateľ prieskum realizovala spoločnosť MEDIAN SK, s.r.o. exkluzívne pre Košice Región Turizmus

hlavné zistenia

FUNGOVANIE PODNIKOV:

- K prepúšťaniu v dôsledku pandémie došlo v prípade polovice podnikov, u necelej tretiny ku skracovaniu úväzku, u štvrtiny k zníženiu mzdy. Štvrtina respondentov uviedla, že v ich podniku ku zmenám nedošlo. K zmenám v pracovných úväzkoch zamestnancov došlo u všetkých kategórií podnikov, naprieč všetkými okresmi kraja a aj v prípade podnikov podnikov bez ohľadu na to, či boli na určitý čas zatvorené alebo nie.
- Počas prvej vlny pandémie pätina všetkých podnikov zaznamenala pokles tržieb o viac ako 80 %, ďalšia necelá pätina o 70 až 80 %. Letné medziobdobie, ktoré bolo s najmenej prísnyimi opatreniami, sa výrazne odrazilo na tržbách – hoci straty boli aj v tomto období, avšak v porovnaní s ostatnými obdobiami boli nižšie. Druhá vlna pandémie, ktorá stále trvá, sa odzrkadlila na tržbách v najväčšej miere, tretina podnikov hlási viac ako 90 % pokles tržieb.
- V súvislosti s platnými nariadeniami a opatreniami okolo pandémie prispôbilo svoje podnikanie viac ako polovica respondentov. Najčastejšie sa jednalo o formu výdajného okienka či donášky, ale aj o presun do online priestoru.
- Schopnosť podnikov naďalej fungovať v tomto režime je podľa respondentov alarmujúca. Viac ako 40 % všetkých podnikov nie je schopných sa udržať viac ako mesiac. V rámci vyhladok do budúcnosti sú respondenti optimistickí, tri štvrtiny očakávajú v najbližšom roku zlepšenie situácie, necelá desatina neočakáva žiadne zmeny a 15 % očakáva ešte zhoršenie situácie.

POMOC OD ŠTÁTU:

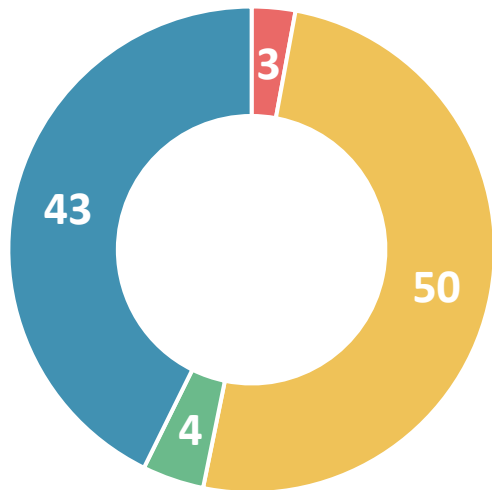
- 60 % respondentov deklaruje, že žiadali pomoc od štátu. Z týchto žiadajúcich 70 % uviedlo, že im pomoc bola poskytnutá a 12 % malo pomoc zamietnutú.
- Najčastejším dôvodom, pre ktorý podniky nežiadali o pomoc od štátu, bol ten, že podnik nespĺňa kritériá – takmer 40 % všetkých podnikov. Podniky, ktoré o pomoc žiadali a aj ju dostali, ju vo väčšine označujú ako nedostatočnú – 75 %. Za úplne dostatočnú nepovažuje pomoc od štátu ani jeden respondent.
- O pomoc cestovnému ruchu nežiadali až dve tretiny respondentov. Približne rovnako tí, ktorí na ňu nemajú nárok, ako tí, ktorí hoci mohli, ale nechceli oň žiadať. Táto pomoc pomohla necelej desatine respondentov, negatívne ju označila pätina respondentov.
- Súčasnú nastavenie pomoci hodnotia podnikatelia v cestovnom ruchu v prevažnej väčšine ako nedostatočnú, označilo ju tak 77 % respondentov zo všetkých podnikov.
- Respondentom z cestovného ruchu by v týchto časoch najviac pomohli vyššie dávky či plné náhrady zisku. Podnikatelia majú problém aj s udržaním prevádzky – pokrytím bežných prevádzkových fixných nákladov ako sú energia, voda, telefón a podobne. Uvítali by taktiež pomoc vo forme úľavy na odchodoch či daniach, alebo znovuoživenia prevádzok.

charakteristika cieľovej skupiny

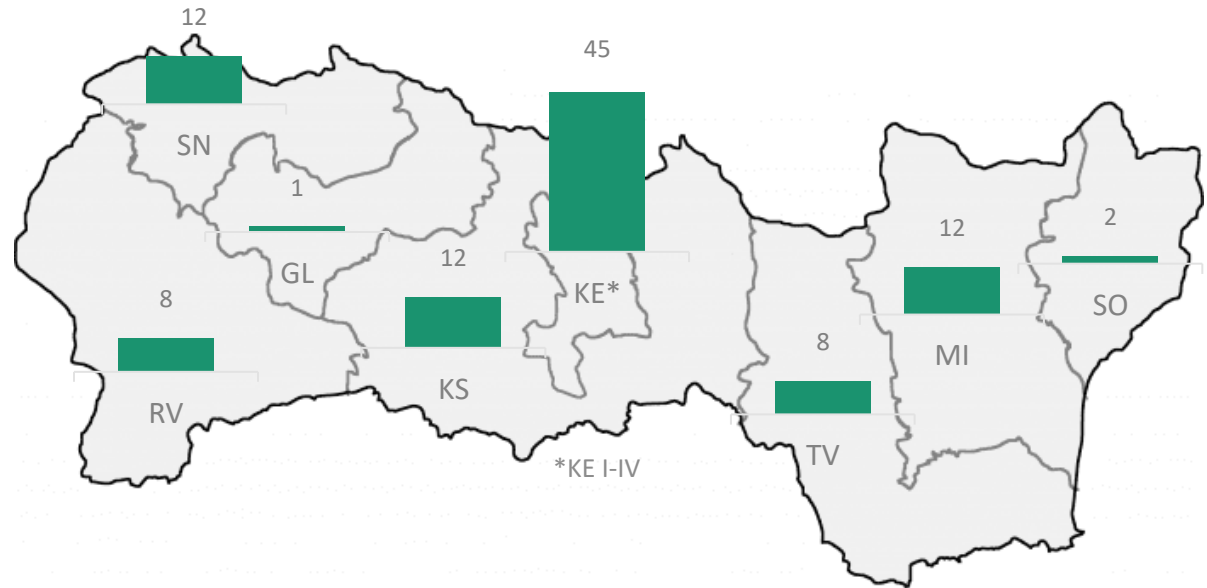

ekonomická činnosť a okres podnikov

Cestovný ruch netvorí v rámci SK NACE ucelenú kategóriu, ale nachádza sa vo viacerých kategóriách. Skúmaná vzorka pozostáva z polovice respondentov z ubytovacích a stravovacích služieb, 43 % z umenia, zábavy a rekreácie a drobné časti z maloobchodu, kam patria napríklad predajne suvenírov, a z administratívnych a podporných služieb, kam radíme napr. prenájom športových potrieb, cestovné kancelárie a agentúry. V rámci okresov kraja najviac podnikov – respondentov je priamo z Košíc (okresy KE I až KE IV), necelá polovica. Okresy Spišská Nová Ves, Michalovce a Košice – okolie tvoria zhodne po 12 %, Trebišov a Rožňava po 8 % a najmenej respondentov je z okresov Sobrance a Gelnica.

- Veľkoobchod a maloobchod (predajne suvenírov, stánky a pod.)
- Ubytovacie a stravovacie služby
- Administratívne a podporné služby (prenájom športových potrieb, cestovné kancelárie/agentúry, ostatné rezervačné služby)
- Umenie, zábava a rekreácia

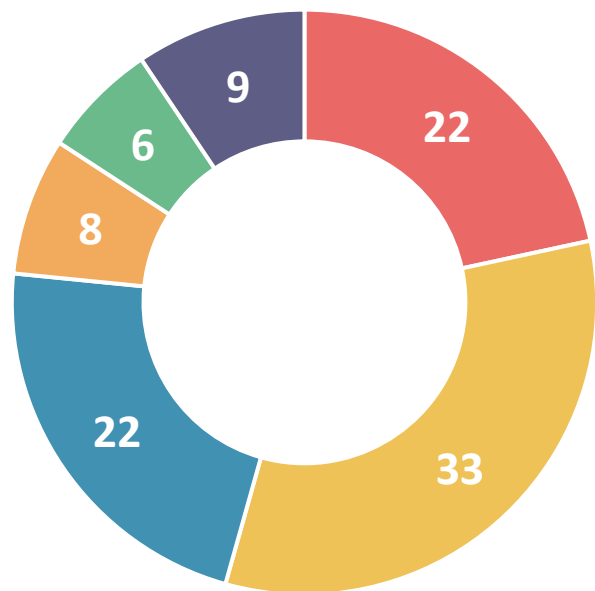

SQ03A: Do ktorej kategórie ekonomickej činnosti patrí Váš podnik?; SQ02: V ktorom okrese sídli Váš podnik?

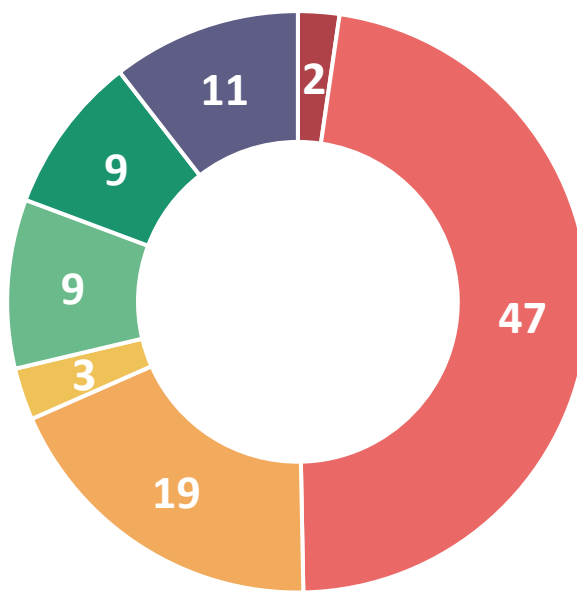
N = 171 respondentov, % respondentov

popis podnikov, právna forma a dĺžka podnikania

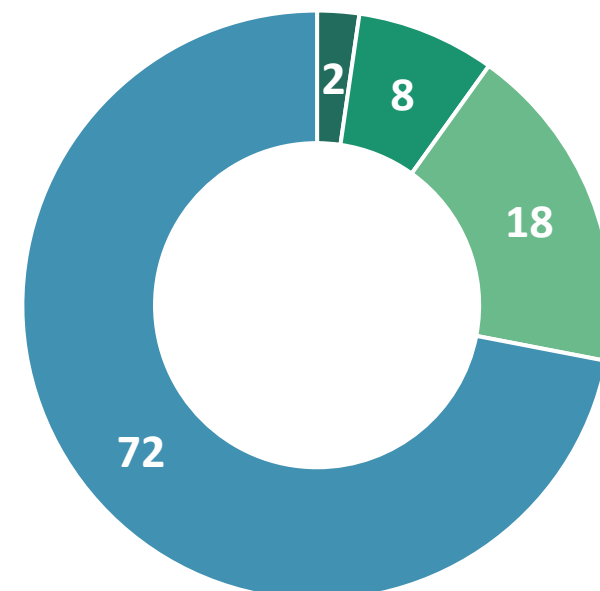
V rámci bližšieho popisu podniku tvorí tretinu vzorky gastro, približne pätinu vzorky ubytovacie služby, rovnakú časť múzeá, galérie a pamiatky. V menšej časti sú zastúpené agentúry, prírodné atrakcie (turistika, NP, jaskyne, jazerá, splavy...) a ostatné. Takmer polovica podnikov sú spoločnosti s ručením obmedzeným, necelú pätinu tvoria živnostníci. Takmer tri štvrtiny respondentov podnikajú 7 a viac rokov, necelá pätina 4-6 rokov.

- Ubytovanie
- Múzeá, pamiatky
- Príroda
- Gastro
- Agentúry
- Ostatné

- Akciová spoločnosť
- Živnostníci
- OvZP KSK
- Ostatné
- s.r.o.
- Nezisková spoločnosť
- Občianske združenie

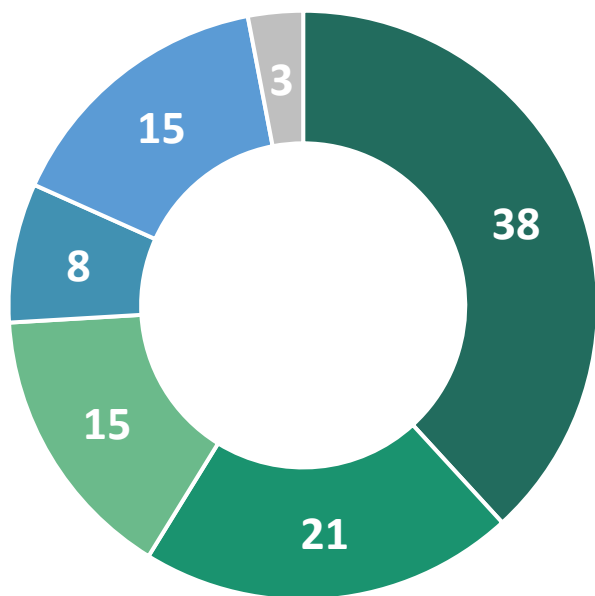
- Menej ako rok
- 1-3 roky
- 4-6 rokov
- 7 a viac rokov

SQ03B. Prosím uveďte bližší popis Vášho podniku;; SQ05: Aká je právna forma podniku?; SQ06: Ako dlho podnikáte?

N = 171 respondentov, % respondentov

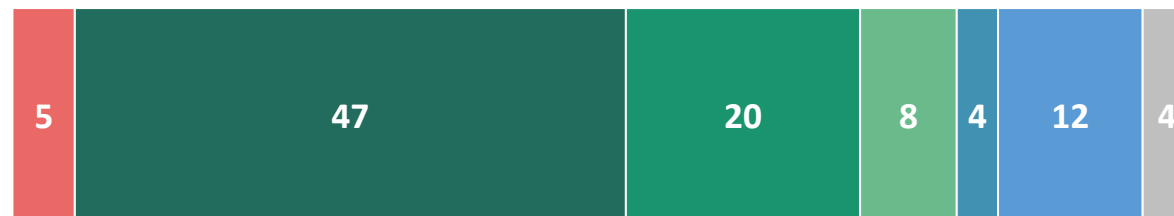
počet zamestnancov

Viac ako tretina podnikov mala pred pandémiou 1 až 5 zamestnancov, pätina 6 až 10. 15 % podnikov malo 21 a viac zamestnancov. Zamestnanci boli prevažne stáli, takmer polovica podnikov mala 1 až 5 stálych zamestnancov. Sezónnych zamestnancov mali menej ako dve tretiny podnikov.

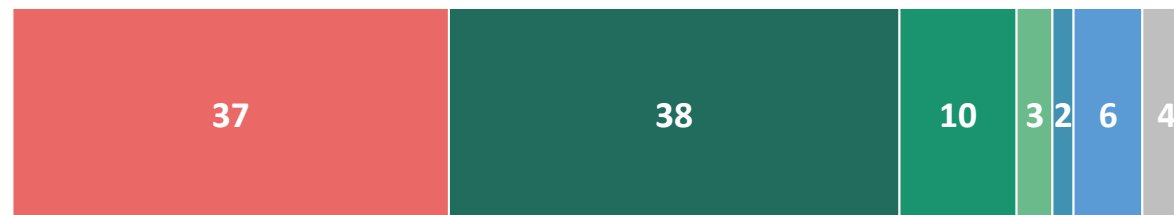

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- 16-20
- 21 a viac
- Nechcem odpovedať

Stálych zamestnancov:

Sezónnych zamestnancov:

- Žiadne
- 1-5
- 6-10
- 11-15
- 16-20
- 21 a viac
- Nechcem odpovedať

SQ04A: Aká bola veľkostná kategória Vášho podniku podľa počtu zamestnancov pred pandémiou?; SQ04B: A z tohto počtu, koľko bolo stálych zamestnancov a koľko sezónnych?

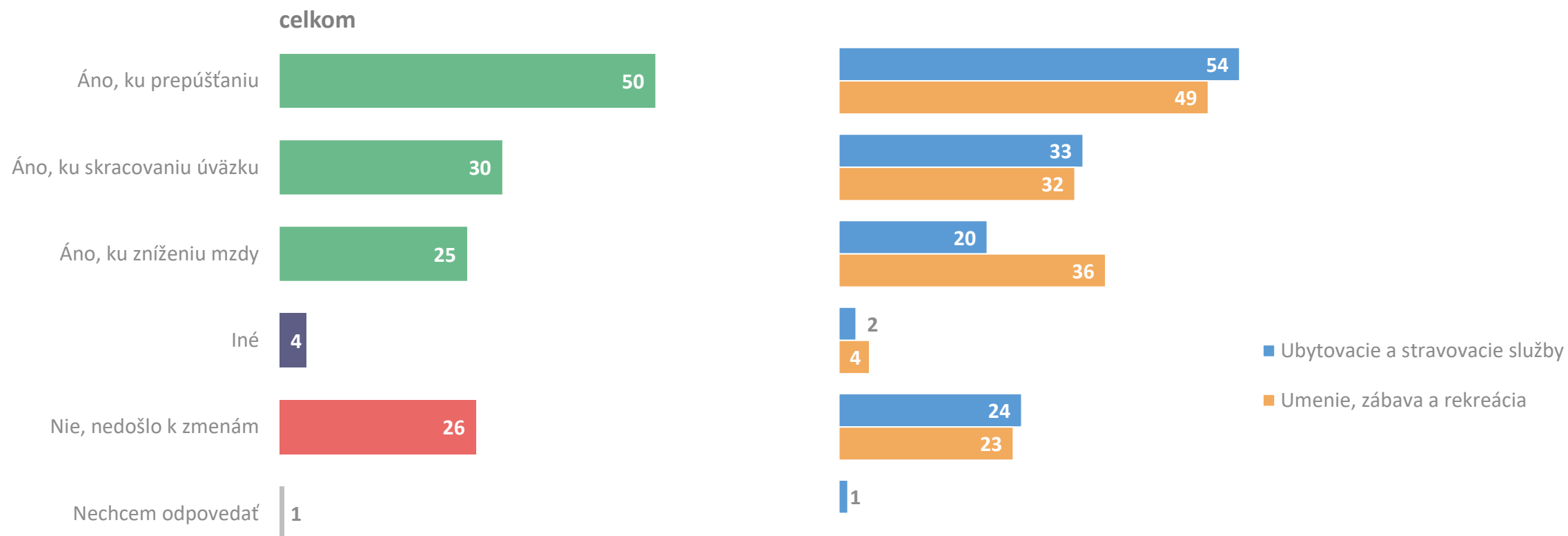
N = 171 respondentov, % respondentov

podniky a pandémie

zmeny v pracovných úväzkoch

K prepúšťaniu v dôsledku pandémie došlo v prípade polovice podnikov, u necelej tretiny ku skracovaniu úväzku, u štvrtiny ku zníženiu mzdy. Štvrtina respondentov uviedla, že v ich podniku ku zmenám nedošlo. Ku zníženiu mzdy došlo u pätiny podnikov v ubytovacích a stravovacích službách, v prípade umenia a zábavy u viac ako tretiny podnikov. K zmenám v pracovných úväzkoch zamestnancov došlo u všetkých kategórií podnikov (ubytovanie, gastro múzeá, prírodné atrakcie atď.), naprieč všetkými okresmi kraja a aj u podnikov bez ohľadu na to, či boli na čas zatvorené alebo nie.

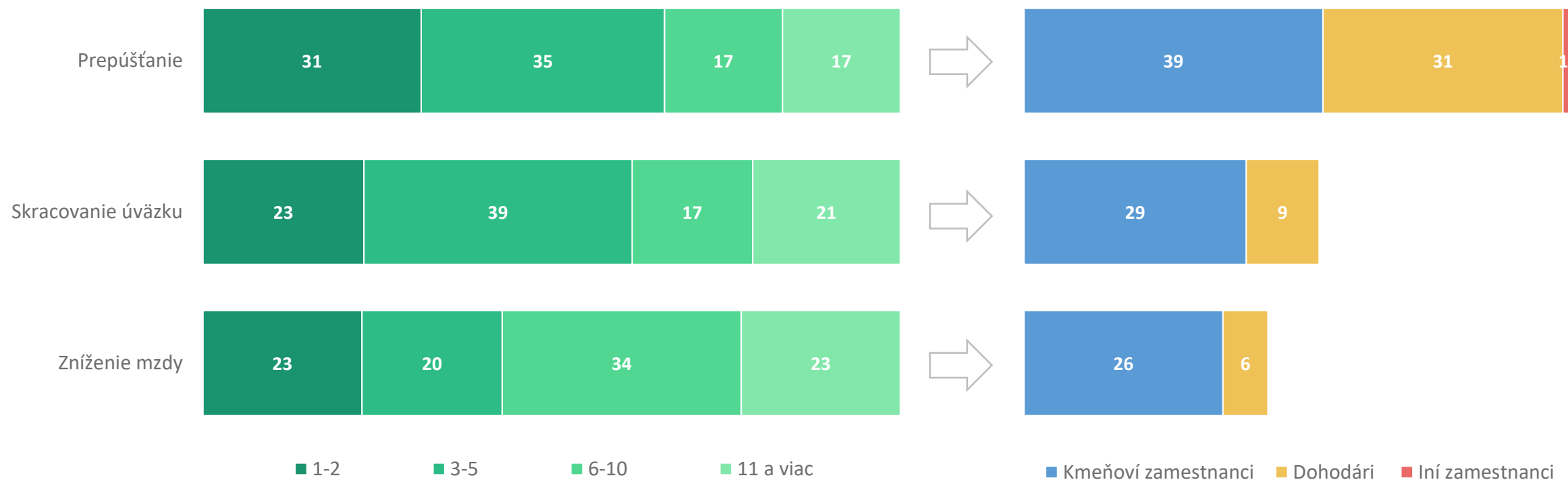

V01: Došlo v dôsledku pandémie k zmenám v pracovných úväzkoch zamestnancov vo Vašom podniku? Ak áno, ku ktorým?

N = 171 respondentov, % respondentov

zmeny v pracovných úväzkoch

Prepúšťanie sa dotklo 50 % respondentov, medzi týmito sa najčastejšie jednalo o prepustenie 1 až 5 zamestnancov, približne rovnako sa to týkalo kmeňových zamestnancov i dohodárov. Pri skracovaní úväzku (30 % respondentov) šlo rovnako najčastejšie o 1 až 5 zamestnancov, pätina podnikov však skrátila úväzok 11 a viac zamestnancom. Z väčšej časti sa jednalo o kmeňových zamestnancov. Zníženie mzdy, ktoré sa dotklo štvrtiny podnikov, bolo najčastejšie u 6 až 10 zamestnancov. Aj v tomto prípade sa jednalo hlavne o kmeňových zamestnancov.

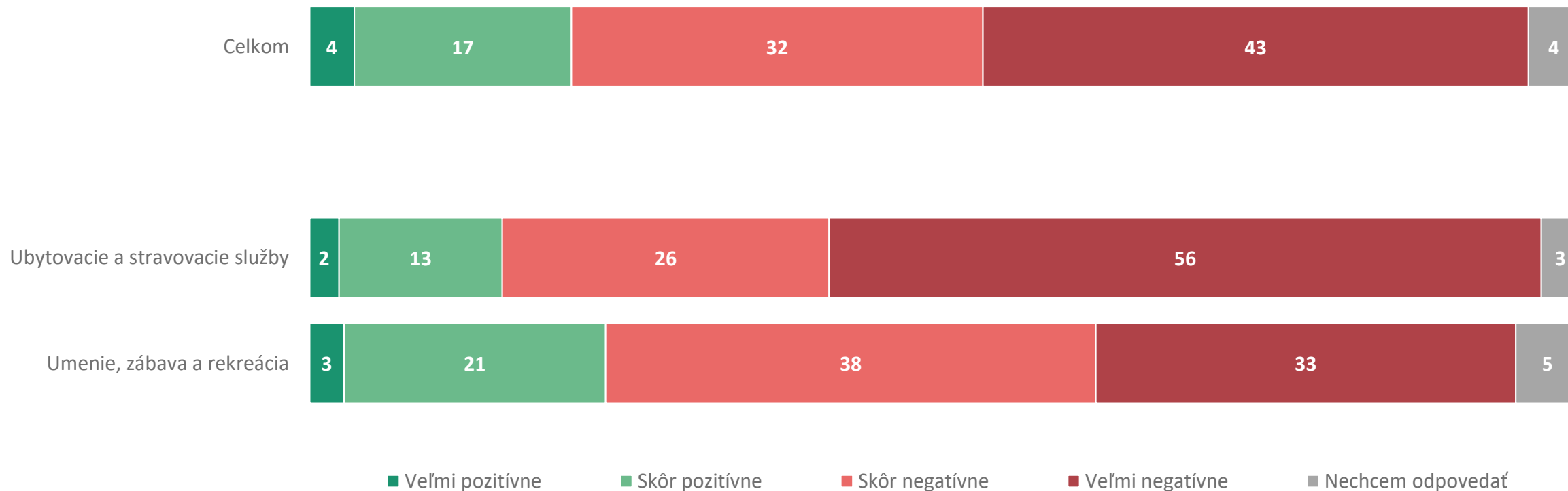

V02: U koľkých zamestnancov došlo k; V03: Akých zamestnancov sa dotkli zmeny v pracovných úväzkoch?

V02 N = 83, 52, 44 respondentov, V03 N=171 respondentov, % respondentov

vnímanie opatrení na zastavenie šírenia koronavírusu

Len pätina respondentov vníma súčasné opatrenia na zastavenie koronavírusu pozitívne, tretina skôr negatívne a viac ako 40 % veľmi negatívne. V prípade ubytovacích a stravovacích služieb veľmi negatívne viac ako polovica respondentov – 56 %. Respondenti z umenia, zábavy a rekreácie vnímajú opatrenia mierne pozitívnejšie, avšak vo všeobecnosti prevažuje negatívny pohľad.

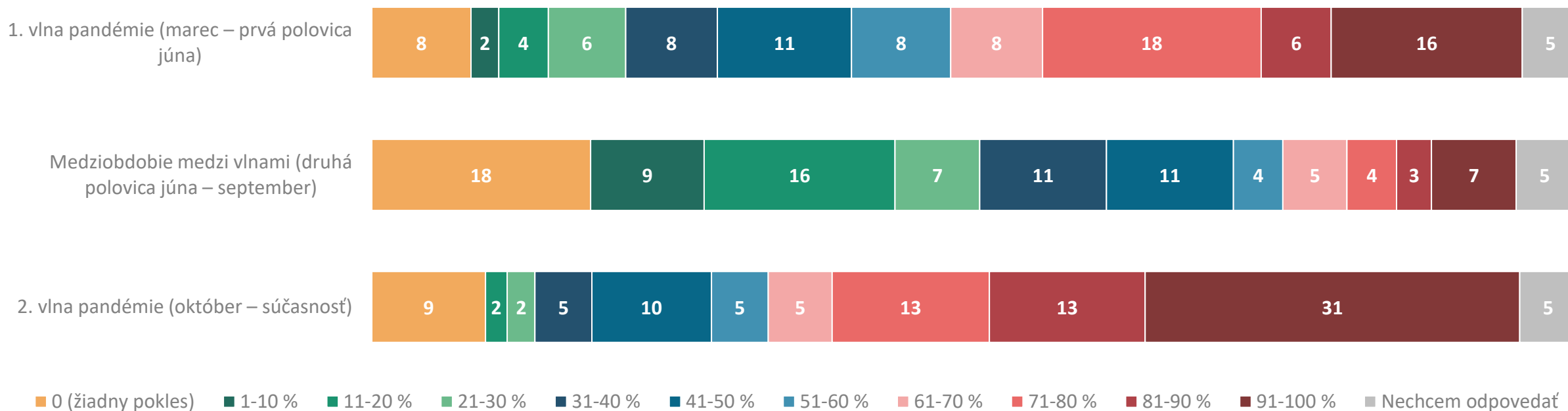

V04: Ako vnímate súčasné opatrenia na zastavenie šírenia koronavírusu – celoplošné opatrenia, týkajúce sa podnikov a prevádzok (zatvorené prevádzky, home office...)?

N = 171 respondentov, % respondentov

tržby počas pandémie

Jednotlivé vlny pandémie a vtedy platné nariadenia sa výrazne podpísali k poklesom tržieb podnikov. Počas prvej vlny pandémie pätina všetkých podnikov zaznamenala pokles tržieb o viac ako 80 %, ďalšia necelá pätina o 70 až 80 %. Podniky v ubytovacích a stravovacích službách najčastejšie udávali pokles o viac ako 90 % (20 % podnikov), v prípade podnikov z umenia, zábavy a rekreácie najčastejšie mierne menej – 70 až 80 % pokles (21 % podnikov). Letné medziobdobie, ktoré bolo s najmenej prísnyimi opatreniami, sa výrazne odrazilo na tržbách – hoci straty boli, avšak v porovnaní s ostatnými obdobiami boli nižšie. Takmer pätina respondentov uviedla, že nemala v tomto období žiaden pokles tržieb (podniky v ubytovacích a stravovacích službách 24 %, podniky v umení, zábave a rekreácii 14 %). Druhá vlna pandémie, ktorá stále trvá, sa odzrkadlila na tržbách v najväčšej miere, tretina podnikov hlási viac ako 90 % pokles tržieb.

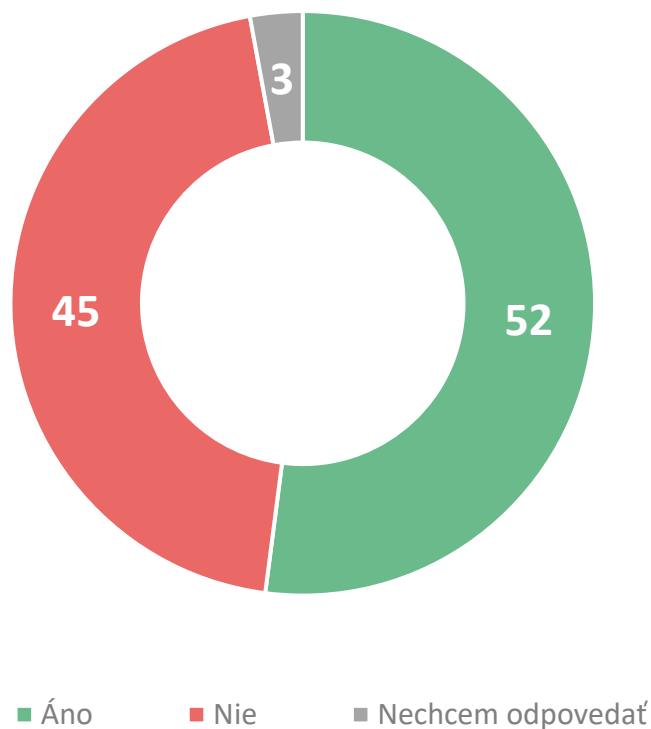

V05: Skúste sa zamyslieť nad Vašimi tržbami v poslednom roku. O koľko percent v priemere poklesli Vaše tržby počas nasledovných období? Prosím, uveďte približne percentá.

N = 171 respondentov, % respondentov

prispôsobenie služieb

V súvislosti s platnými nariadeniami a opatreniami okolo pandémie prispôsobilo svoje podnikanie viac ako polovica respondentov. Najčastejšie sa jednalo o formu výdajného okienka či donášky (78 % respondentov z gastru), ale aj presun do online priestoru (42 % umenia, zábavy a rekreácie). Menej často šlo o skrátenú pracovnú dobu/home office.

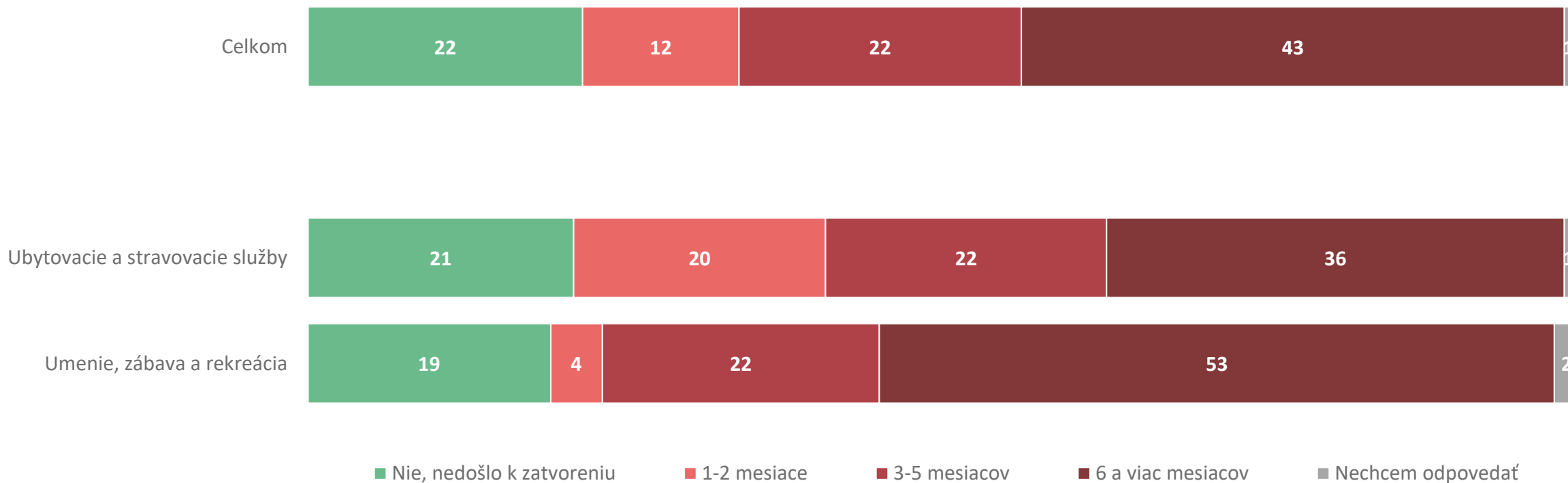

V06. Prispôbili ste svoje služby vzniknutej situácii okolo pandémie? Ak áno, ako?

N = 171 respondentov, % respondentov

dočasné zatvorenie podnikov

Len pätina podnikov nepristúpila k dočasnému zatvoreniu podniku od začiatku pandémie. Prevažujú však podniky zatvorené na viac ako 3 mesiace, resp. 6 a viac mesiacov, ktorých je necelá polovica. K zatvoreniu podniku aspoň na mesiac došlo u 78 % podnikov v ubytovacích a stravovacích službách a v 80 % podnikoch v umení, zábave a rekreácii. V tejto kategórii viac ako polovica podnikov zatvorila na 6 a viac mesiacov.

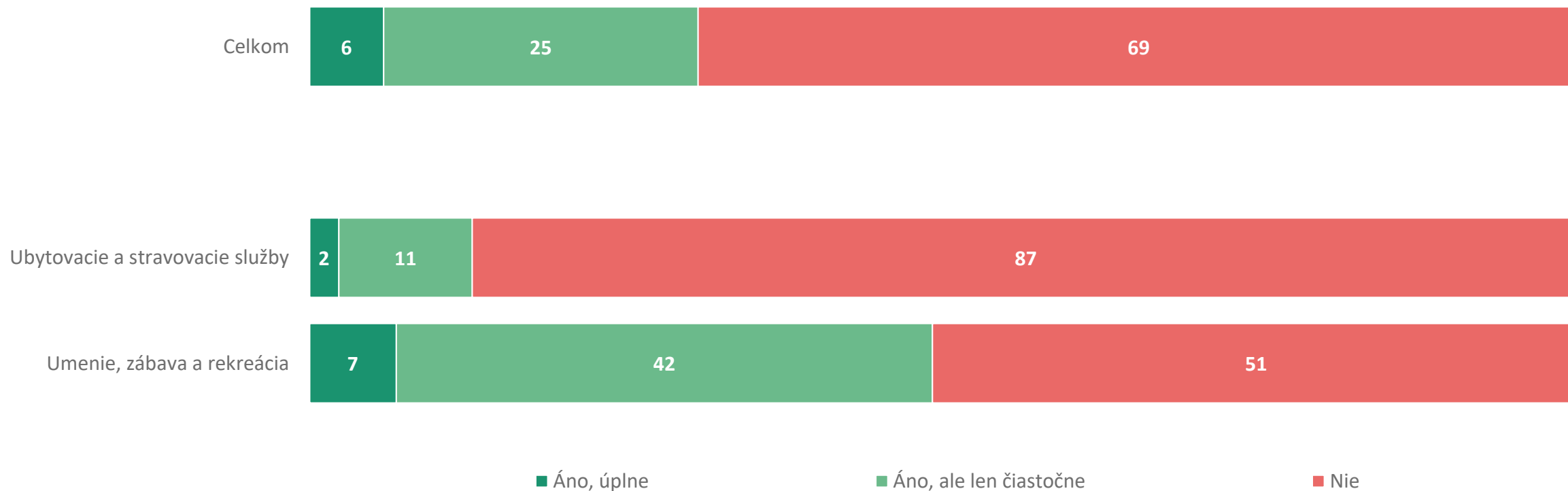

V07: Došlo k dočasnému zatvoreniu Vášho podniku od začiatku pandémie? Ak áno, na koľko mesiacov?

N = 171 respondentov, % respondentov

zavedenie home office

Home office bolo možné zaviesť v tretine všetkých podnikov, v prípade ubytovacích a stravovacích služieb len v 13 %. Kategória umenia, zábavy a rekreácie je flexibilnejšia a tam bolo možné prejsť na prácu z domu v takmer polovici podnikov.

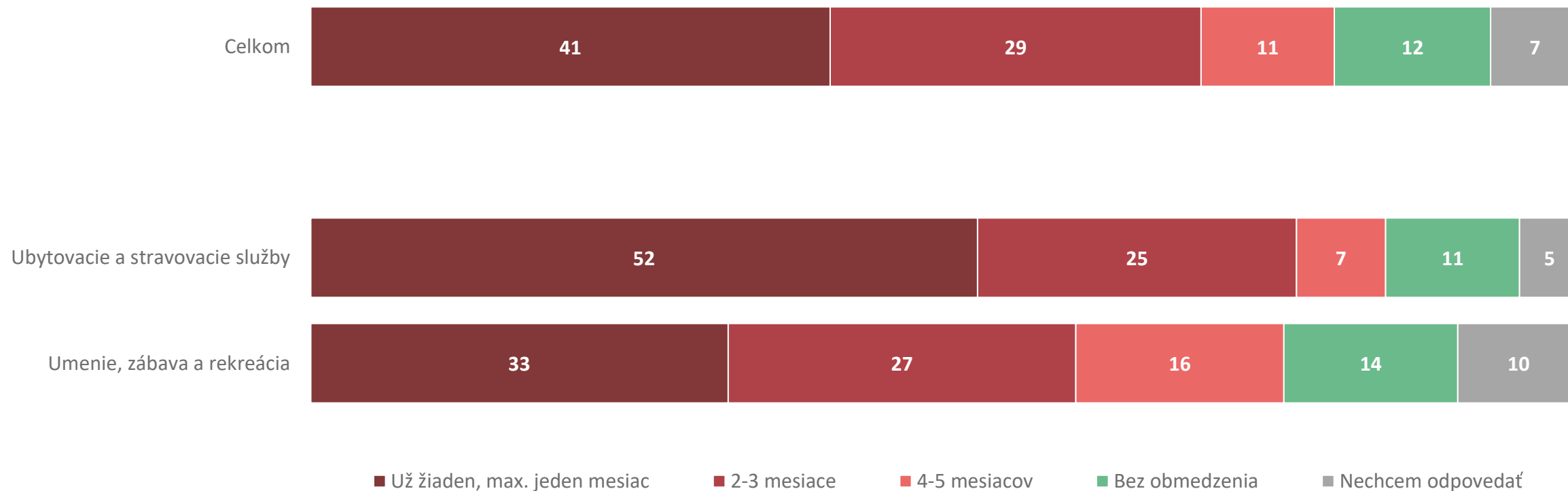

V14. Bolo možné vo Vašom podniku zaviesť prácu z domu, tzv. home office?

N = 171 respondentov, % respondentov

fungovanie podnikov v obmedzenom režime

Schopnosť podnikov naďalej fungovať v tomto režime je podľa respondentov alarmujúca, viac ako 40 % všetkých podnikov nie je schopných sa udržať viac ako mesiac, v prípade podnikov v ubytovacích a stravovacích službách viac ako polovica. S týmito obmedzeniami nedokáže fungovať dlhodobo až 81 % všetkých podnikov.

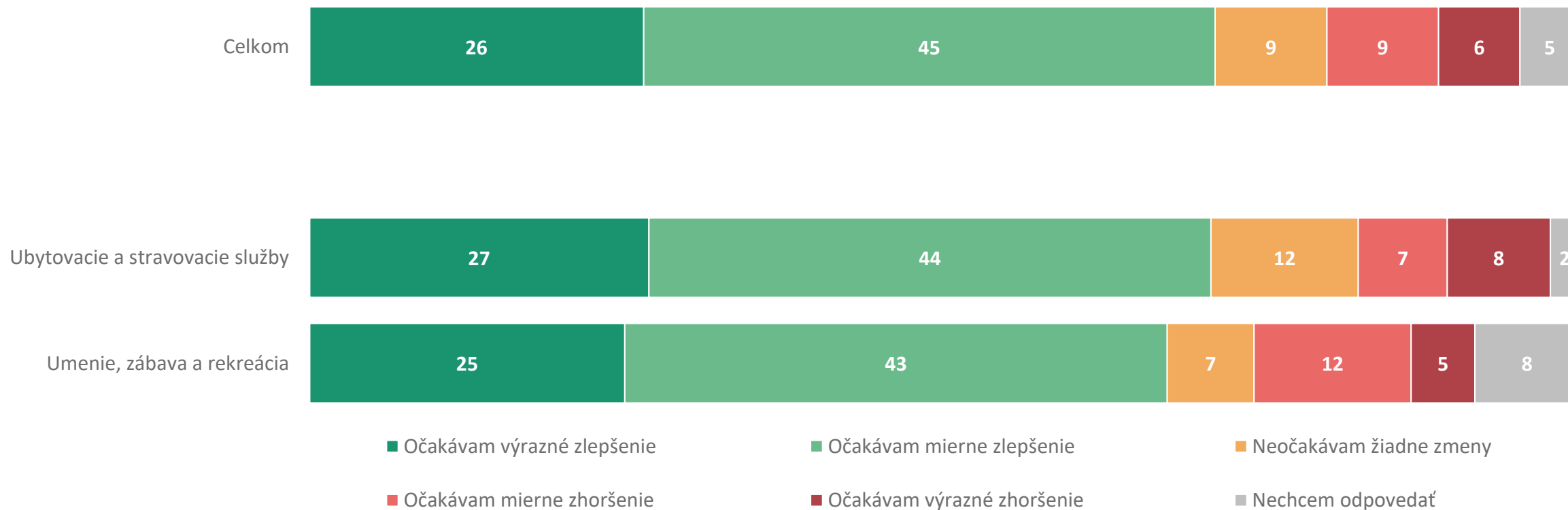

V15. Koľko mesiacov je ešte schopný Váš podnik fungovať v rovnakom režime ako teraz?

N = 171 respondentov, % respondentov

očakávaná situácia v nasledujúcom roku

V rámci vyhladok do budúcnosti sú respondenti optimistickí, tri štvrtiny očakávajú v najbližšom roku zlepšenie situácie, necelá desatina neočakáva žiadne zmeny a 15 % očakáva ešte zhoršenie situácie.

V16. Aké sú Vaše očakávania ohľadom Vašej situácie v podnikaní pre nadchádzajúce obdobie – najbližších 12 mesiacov?

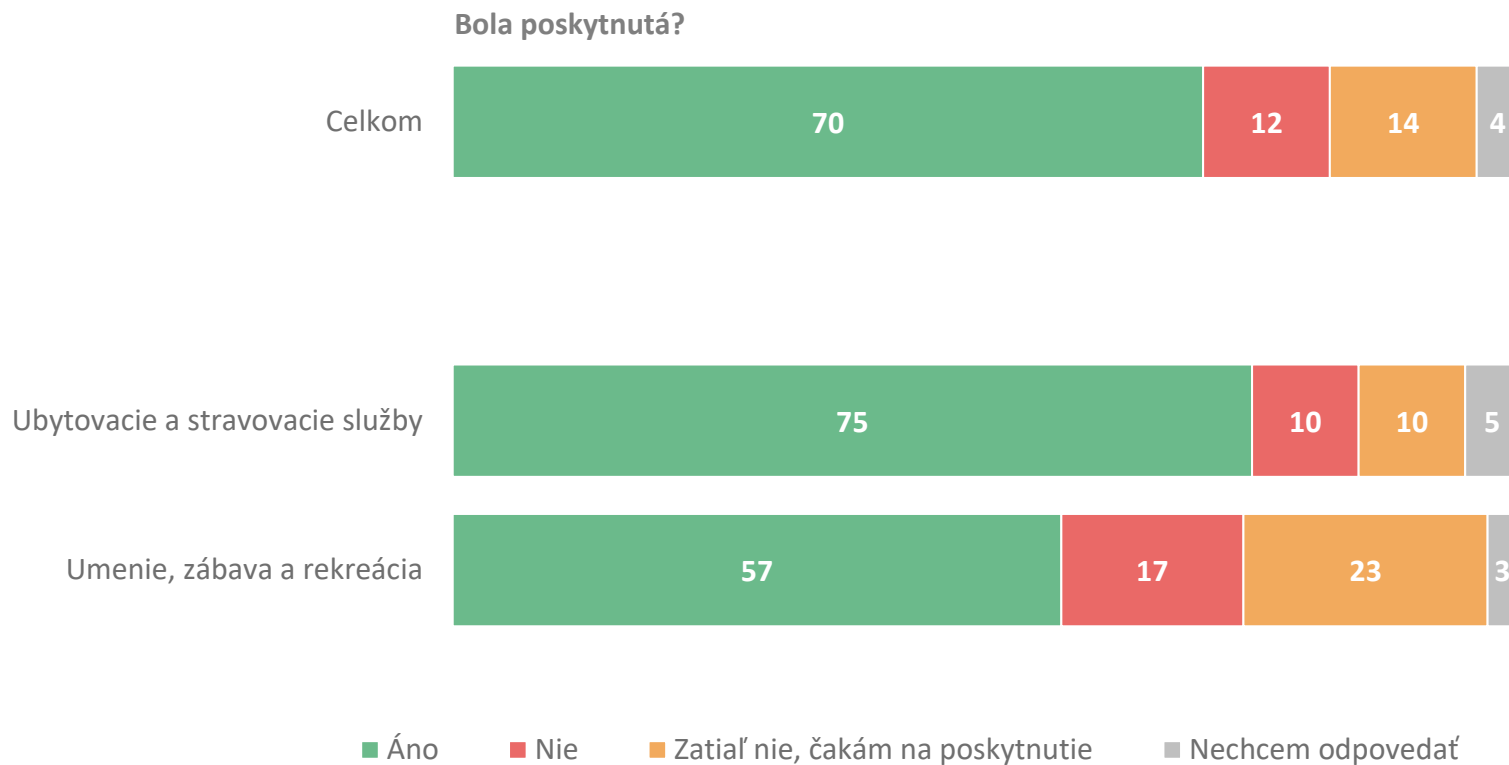
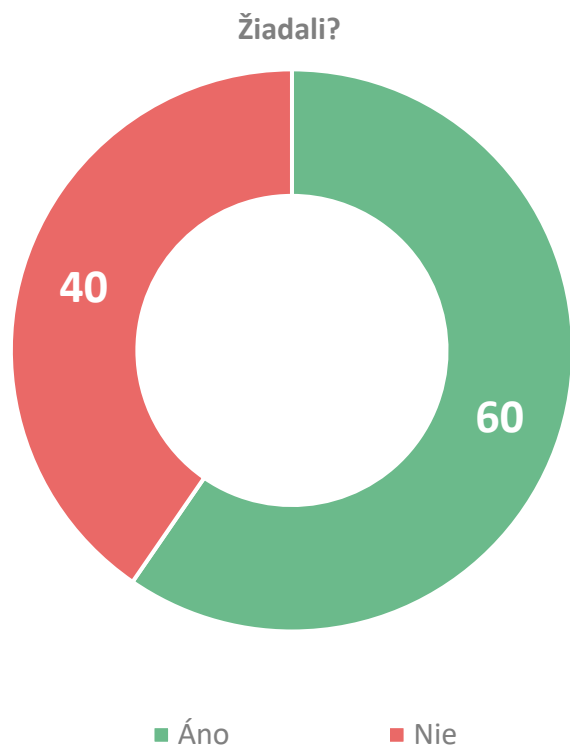
N = 171 respondentov, % respondentov

pomoc od štátu

pomoc od štátu

60 % respondentov deklaruje, že žiadali pomoc od štátu – 70 % podnikov z ubytovacích a stravovacích služieb a 48 % podnikov z umenia, zábavy a rekreácie. Z tých, ktorí pomoc žiadali, 70 % uviedlo, že im pomoc bola poskytnutá a 12 % malo pomoc zamietnutú. Ubytovacie a stravovacie služby boli úspešní v žiadosti v troch štvrtinách prípadov, podniky z umenia, zábavy a rekreácie v 57 % prípadov. Necelá pätina z tejto kategórie dostala zamietavú odpoveď.

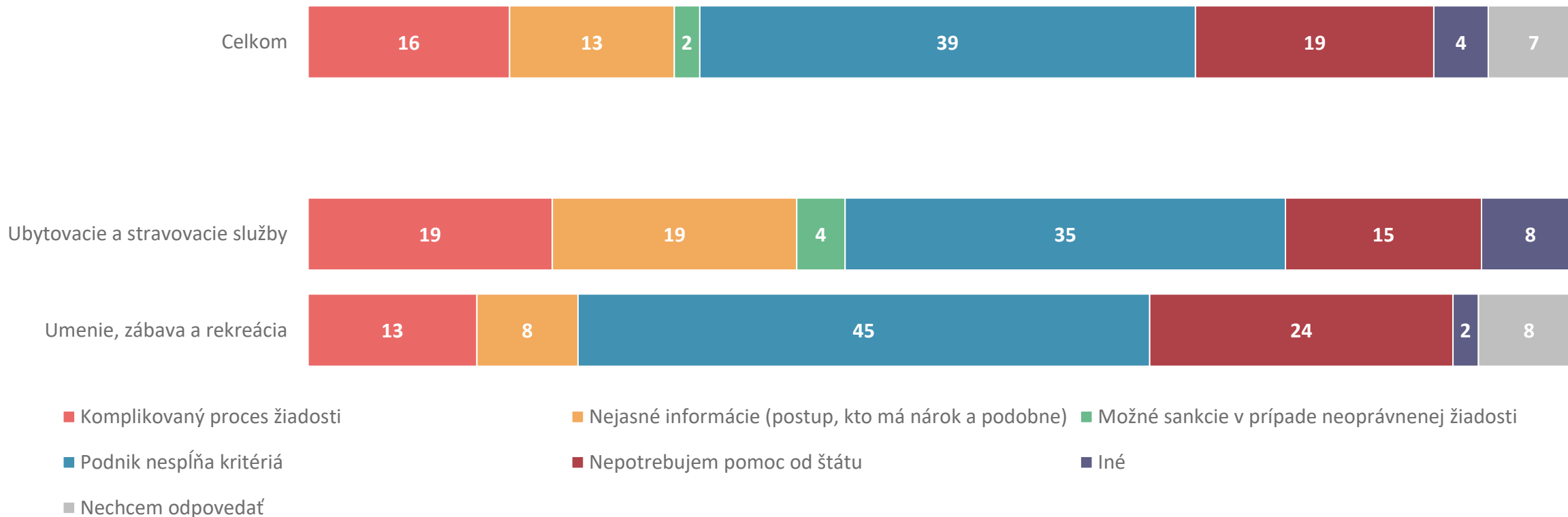

V08: Žiadali ste o pomoc od štátu, tzv. Prvú pomoc, či Pomoc cestovnému ruchu z Ministerstva dopravy a výstavby SR? (t.j. úhrada náhrady mzdy/paušálny príspevok na časť mzdy zamestnanca, príspevok na náhradu straty príjmu, pomoc cestovnému ruchu); V09A: Ak áno, bola Vám poskytnutá?

V08 N = 171 respondentov, V09A N=102 respondentov (len tí, ktorí žiadali o pomoc), % respondentov

dôvody nežiadania pomoci

Najčastejším dôvodom, pre ktorý podniky nežiadali o pomoc od štátu, bol ten, že podnik nespĺňa kritériá – takmer 40 % všetkých podnikov, v prípade podnikov z umenia, zábavy a rekreácie necelá polovica. Komplikovaný proces žiadosti odradil takmer pätinu podnikov z ubytovacích a stravovacích služieb, rovnakú časť odradili nejasné informácie okolo pomoci. 15 % respondentov z tejto kategórie uviedlo, že nepotrebuje pomoc od štátu, v prípade podnikov v umení, zábave a rekreácii túto možnosť označila takmer štvrtina respondentov.

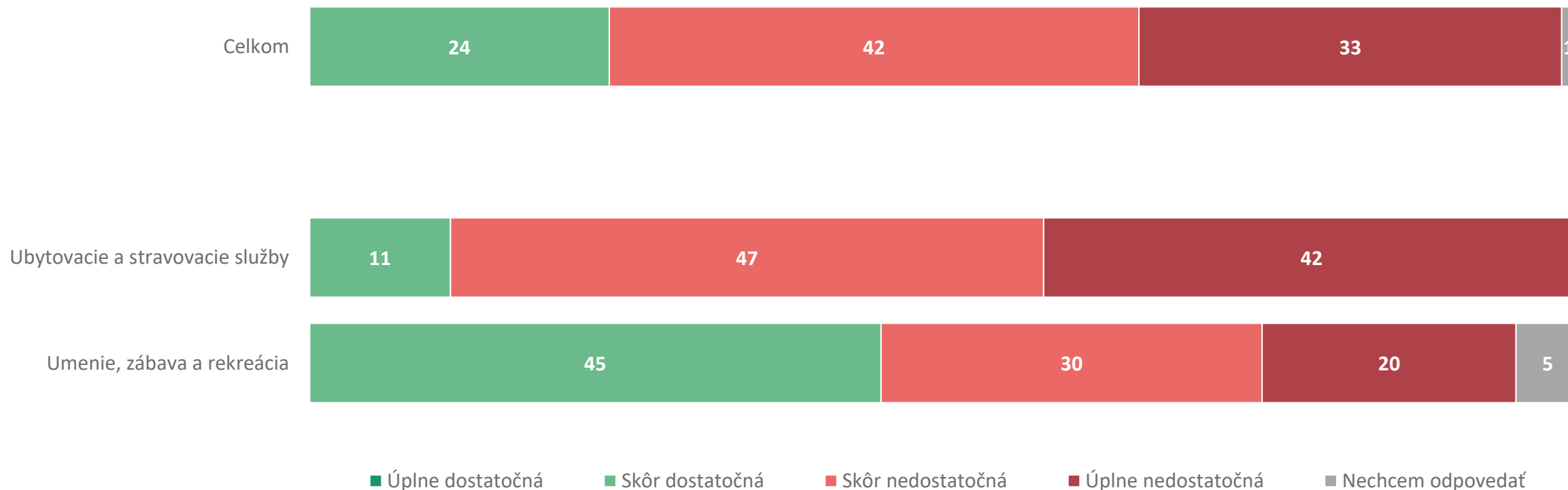

V09B: Ak ste nežiadali, prečo?

N = 69 respondentov (len tí, ktorí nežiadali o pomoc), % respondentov

hodnotenie prijatej pomoci

Podniky, ktoré o pomoc žiadali a aj ju dostali, ju vo väčšine označujú ako nedostatočnú – 75 %. V prípade podnikov v ubytovacích a stravovacích službách ju hodnotí negatívne takmer 90 % respondentov. Podniky v umení, zábave a rekreácii hodnotia pomoc z polovice nedostatočne, z menšej polovice ako skôr dostatočnú. Za úplne dostatočnú nepovažuje pomoc od štátu ani jeden respondent.

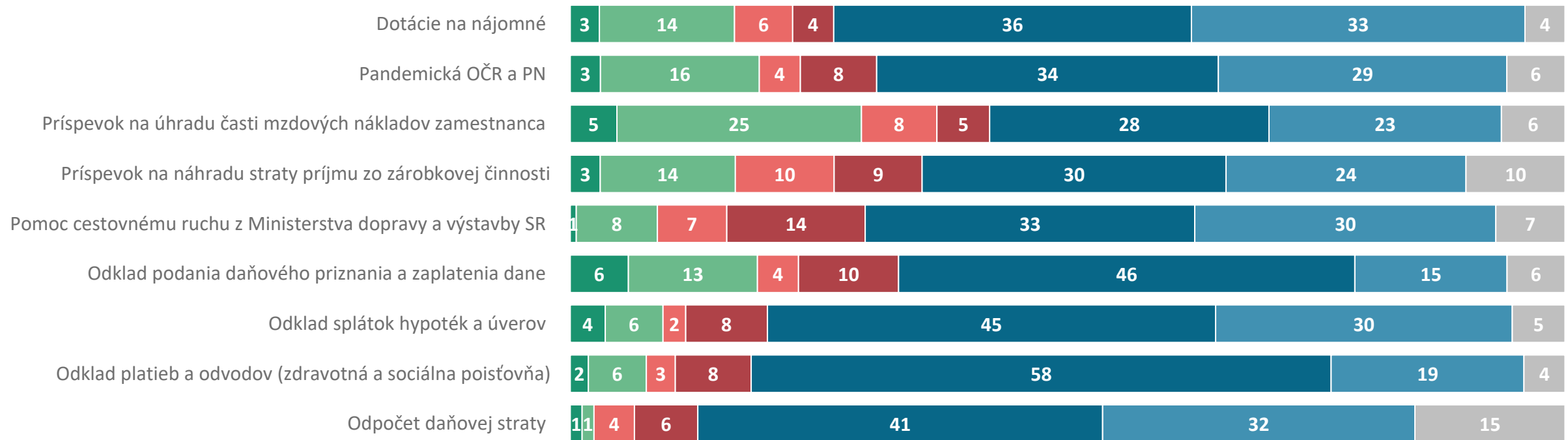

V10: Bola poskytnutá pomoc pre Vás dostatočná?

N = 72 respondentov (len tí, ktorí žiadali o pomoc a bola im poskytnutá), % respondentov

typy pomoci/dotácií

Respondenti uviedli, že v rámci pomoci od štátu žiadali v 42 % prípadoch o príspevok na úhradu časti mzdových nákladov na zamestnanca. Táto pomoc pomohla 30 % respondentov, 5 % veľmi a 25 % skôr pomohla. Z ďalších typov pomoci respondenti uvádzali odklad podania daňového priznania a zaplatenia dane, túto pomoc hodnotí kladne necelých 20 % respondentov. O Pomoc cestovnému ruchu nežiadali dve tretiny respondentov, približne rovnako tí, ktorí na ňu nemajú nárok, ako tí, ktorí hoci mohli, ale nechceli oň žiadať. Táto pomoc pomohla necelej desatine respondentov, negatívne ju označila pätina respondentov.

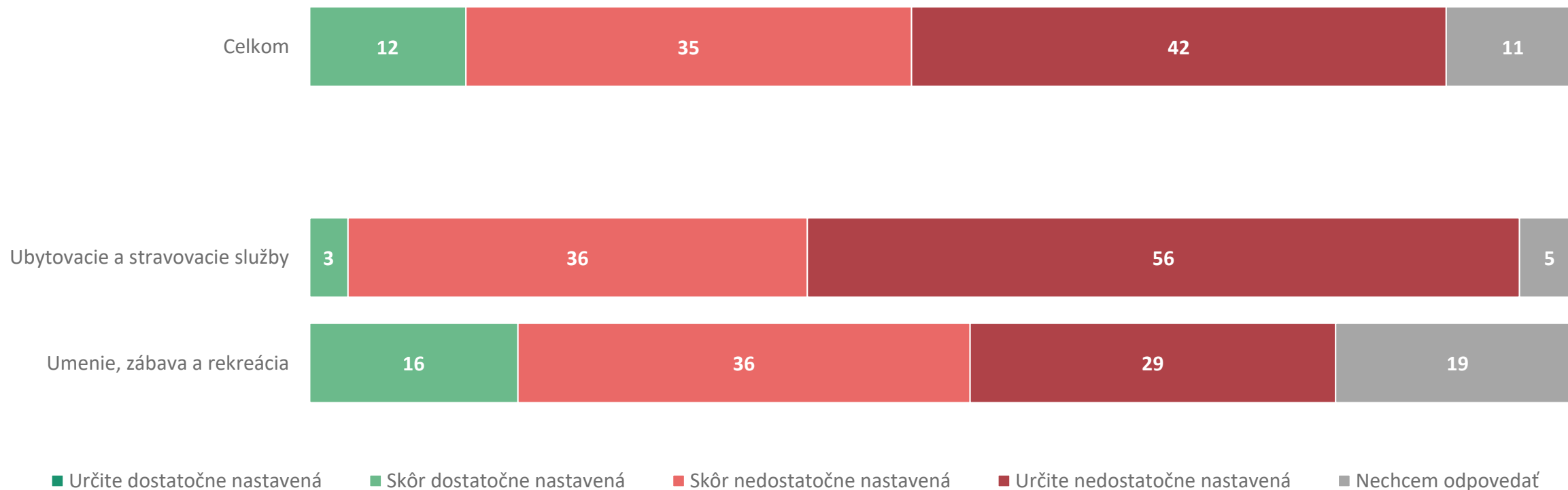
■ Veľmi pomohlo ■ Skôr pomohlo ■ Skôr nepomohlo ■ Vôbec nepomohlo ■ Nežiadal (mohol, ale nechcel) ■ Nežiadal (nemal ani nárok, pomoc sa ho netýkala) ■ Nechcem odpovedať

V11: O ktoré typy pomoci/dotácií ste žiadali a ako Vám tieto jednotlivé typy pomohli?

N = 171 respondentov, % respondentov

hodnotenie nastavenia pomoci

Súčasnú pomoc hodnotia podnikatelia v cestovnom ruchu v prevažnej väčšine ako nedostatočnú, označilo ju tak 77 % respondentov zo všetkých podnikov. V prípade podnikov z kategórie ubytovacie a stravovacie služby až 92 % respondentov. Za určite dostatočne nastavenú pomoc ju nepovažuje nikto z opýtaných.

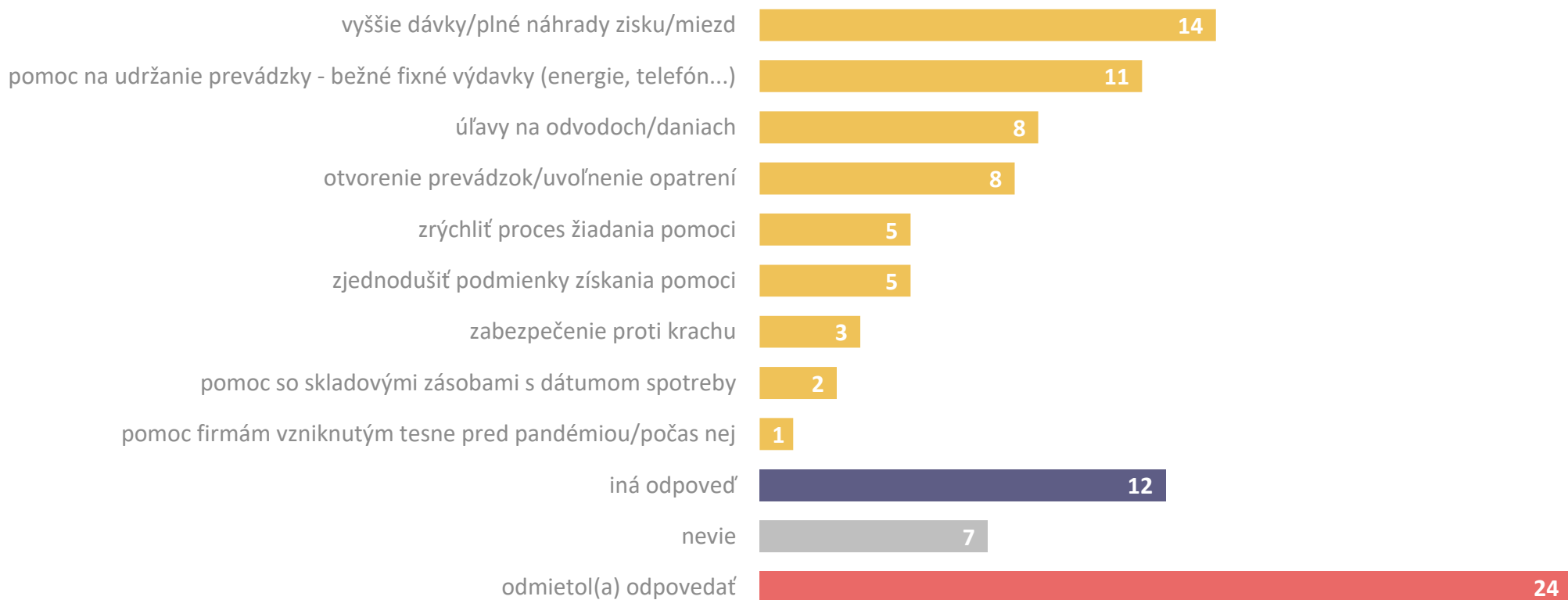

V12: Ako je podľa Vás nastavená súčasná pomoc podnikateľom – pokrýva to, čo podnikatelia potrebujú?

N = 171 respondentov, % respondentov

chýbajúce schémy pomoci

Respondentom z cestovného ruchu by v týchto časoch najviac pomohli vyššie dávky či plné náhrady zisku. Podnikatelia majú problém aj s udrжанím prevádzky – pokrytím bežných prevádzkových fixných nákladov ako sú energia, voda, telefón a podobne. Uvítali by taktiež pomoc vo forme úľavy na odchoch či daniach, alebo znovuo tvorenia prevádzok. Menej často uvádzali úpravu v žiadostiach o pomoc, teda zrýchlenie procesu či zjednodušenie podmienok pre získanie pomoci.

V13: Čo nie je zahrnuté v žiadnej schéme pomoci, ale malo by, na prekonanie existujúcej krízy a oživenie podnikateľského prostredia?

N = 132 respondentov (len tí, ktorí uviedli, že pomoc je nedostatočne nastavená (skôr alebo úplne)), % respondentov

zhrnutie

zhrnutie – fungovanie podnikov

- **K prepúšťaniu v dôsledku pandémie došlo v prípade polovice podnikov, u neceljej tretiny ku skracovaniu úväzku, u štvrtiny ku zníženiu mzdy.** Štvrtina respondentov uviedla, že v ich podniku ku zmenám nedošlo. K zmenám v pracovných úväzkoch zamestnancov došlo v prípade všetkých kategórií podnikov, naprieč všetkými okresmi kraja a aj u podnikov bez ohľadu na to, či boli na čas zatvorené alebo nie.
- Jednotlivé vlny pandémie a vtedy platné nariadenia sa výrazne podpísali k poklesom tržieb podnikov. **Počas prvej vlny pandémie pätina všetkých podnikov zaznamenala pokles tržieb o viac ako 80 %, ďalšia necelá pätina o 70 až 80 %. Letné medziobdobie,** ktoré bolo s najmenej prísnyimi opatreniami, sa výrazne odrazilo na tržbách – **hoci straty boli, avšak v porovnaní s ostatnými obdobiami boli nižšie.** Takmer pätina respondentov uviedla, že nemala v tomto období žiaden pokles tržieb. **Druhá vlna pandémie, ktorá stále trvá, sa odzrkadlila na tržbách v najväčšej miere, tretina podnikov hlási viac ako 90 % pokles tržieb.**
- V súvislosti s platnými nariadeniami a opatreniami okolo pandémie **prispôbilo svoje podnikanie viac ako polovica respondentov.** Najčastejšie sa jednalo o formu **výdajného okienka či donášky** (78 % respondentov z gastru), ale aj **presun do online priestoru** (42 % umenia, zábavy a rekreácie). Menej často šlo o skrátenú pracovnú dobu/home office.
- Len pätina podnikov nepristúpila k dočasnému zatvoreniu podniku od začiatku pandémie. Prevažujú však podniky zatvorené na viac ako 3 mesiace, resp. 6 a viac mesiacov, ktorých je necelá polovica. **K zatvoreniu podniku aspoň na mesiac došlo u 78 % podnikov v ubytovacích a stravovacích službách a v 80 % podnikoch v umení, zábave a rekreácii.** V tejto kategórii viac ako polovica podnikov zatvorila na 6 a viac mesiacov.
- Schopnosť podnikov naďalej fungovať v tomto režime je podľa respondentov alarmujúca, **viac ako 40 % všetkých podnikov nie je schopných sa udržať viac ako mesiac,** v prípade podnikov v ubytovacích a stravovacích službách viac ako polovica. S týmito obmedzeniami nedokáže fungovať dlhodobo až 81 % všetkých podnikov.
- V rámci vyhladok do budúcnosti sú respondenti optimistickí, **tri štvrtiny očakávajú v najbližšom roku zlepšenie situácie,** necelá desatina neočakáva žiadne zmeny a 15 % očakáva ešte zhoršenie situácie.

zhrnutie – pomoc od štátu

- **60 % respondentov deklaruje, že žiadali pomoc od štátu.** Z týchto žiadajúcich **70 % uviedlo, že im pomoc bola poskytnutá** a 12 % malo pomoc zamietnutú. Ubytovacie a stravovacie služby boli úspešní v žiadosti v troch štvrtinách prípadov, podniky z umenia, zábavy a rekreácie v 57 % prípadov. Necelá pätina z tejto kategórie dostala zamietavú odpoveď.
- **Najčastejším dôvodom, pre ktorý podniky nežiadali o pomoc od štátu,** bol ten, že **podnik nespĺňa kritériá** – takmer 40 % všetkých podnikov. Komplikovaný proces žiadosti odradil takmer pätinu podnikov z ubytovacích a stravovacích služieb, rovnakú časť odradili zasa nejasné informácie okolo pomoci. 15 % respondentov z tejto kategórie uviedlo, že nepotrebuje pomoc od štátu, v prípade podnikov v umení, zábave a rekreácii túto možnosť označila takmer štvrtina respondentov.
- Podniky, ktoré o pomoc žiadali a aj ju dostali, ju **vo väčšine označujú ako nedostatočnú** – 75 %. V prípade podnikov v ubytovacích a stravovacích službách ju hodnotí negatívne takmer 90 % respondentov. Podniky v umení, zábave a rekreácii hodnotia pomoc z polovice nedostatočne, z menšej polovice ako skôr dostatočnú. Za úplne dostatočnú nepovažuje pomoc od štátu ani jeden respondent.
- Respondenti uviedli, že v rámci pomoci od štátu žiadali v 42 % prípadoch o **príspevok na úhradu časti mzdových nákladov na zamestnanca.** Táto pomoc **pomohla 30 % respondentov,** 5 % veľmi a 25 % skôr pomohlo. Z ďalších typov pomoci respondenti uvádzali **odklad podania daňového priznania a zaplatenia dane,** túto pomoc hodnotí **kladne necelých 20 % respondentov.** O Pomoc cestovnému ruchu nežiadali dve tretiny respondentov, približne rovnako tí, ktorí na ňu nemajú nárok, ako tí, ktorí hoci mohli, ale nechceli oň žiadať. Táto pomoc pomohla necelej desatine respondentov, negatívne ju označila pätina respondentov.
- **Súčasnú nastavenu pomoci hodnotia podnikatelia v cestovnom ruchu v prevažnej väčšine ako nedostatočnú,** označilo ju tak 77 % respondentov zo všetkých podnikov. V prípade podnikov z kategórie ubytovacie a stravovacie služby až 92 % respondentov. Za určite dostatočne nastavenú pomoc ju nepovažuje nikto z opýtaných.
- **Respondentom z cestovného ruchu by v týchto časoch najviac pomohli vyššie dávky či plné náhrady zisku.** Podnikatelia majú **problém aj s udrжанím prevádzky – pokrytím bežných prevádzkových fixných nákladov** ako sú energia, voda, telefón a podobne. Uvítali by taktiež **pomoc vo forme úľavy na odchodoch či daniach,** alebo **znovuotvorenia prevádzok.** Menej často uvádzali úpravu v žiadostiach o pomoc, teda **zrýchlenie procesu či zjednodušenie podmienok pre získanie pomoci.**

M E D I A N S K

MEDIAN SK, s.r.o. je slovenská nezávislá súkromná spoločnosť pre prieskum trhu, médií, verejnej mienky a pre vývoj analytických a marketingových softvérov, založená v roku 2002. S ňou úzko spolupracujúca česká spoločnosť MEDIAN pôsobí na českom trhu od roku 1993. MEDIAN SK, s.r.o. realizuje všetky typy kvalitatívnych a kvantitatívnych prieskumov.

MEDIAN SK, s.r.o. je členom odborných združení:

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association

kontakt

MEDIAN SK, s.r.o.
Kremnická 6
851 01 Bratislava V
www.median.sk

Monika Martinková
+421 914 111 173
monika.martinkova@median.sk

Michal Mislovič
+421 911 790 720
michal.mislovic@median.sk